
ADVIES

Ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de frequentie van ophaling van tuinafval

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	03-11-25
Advies aangenomen door de Raad voor het Leefmilieu op	16-12-25

Vooraf

Op 3 november 2025 heeft de **Raad voor het Leefmilieu**¹ (hierna "de Raad") een adviesaanvraag ontvangen betreffende een ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de frequentie van ophaling van tuinafval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze herziening past in het kader van de toepassing van artikel 26 van het besluit van 9 februari 2023 betreffende de ophaalmodaliteiten van toepassing op de producenten of houders van huishoudelijke afvalstoffen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en tot wijziging van het besluit van 18 juli 2000 tot regeling van haar werkwijze en tot regeling van de ondertekening van de akten van de regering, waarbij de bevoegdheid om de frequentie van de regelmatige ophalingen van huishoudelijke afvalstoffen te bepalen aan de minister bevoegd voor openbare netheid wordt toevertrouwd.

Het ontwerp heeft tot doel de organisatie van de ophalingen vanaf het voorjaar 2026 aan te passen door de wekelijkse ophaling van tuinafval (groene zakken en samengebonden takken) door één ophaling per twee weken te vervangen. De ophaling van voedingsafval (oranje zakken) blijft ongewijzigd. Het doel van deze aanpassing is om bepaalde rondes die momenteel "gemengd" worden uitgevoerd - waarbij voedingsafval en tuinafval in één vrachtwagen worden gecombineerd - tot "zuivere" rondes met gescheiden stromen om te vormen.

Deze evolutie is een antwoord op de gestage toename van de ingezamelde volumes bioafval sinds de inwerkingtreding van de sorteerplicht voor organisch afval in 2023, en op de toenemende beperkingen bij de verwerking van de gemengde fractie. Het nagestreefde doel is om de valorisatie van de organische stroom te optimaliseren en de druk op de sorteercapaciteit te verminderen, terwijl een toegankelijke dienst wordt behouden die in overeenstemming is met de praktijken die in andere grote Belgische steden worden waargenomen.

De hervorming is uitgedacht om met een gelijkblijvend personeelsbestand en budget te worden uitgevoerd. Ze berust met name op het behoud van de ophaaldagen om de impact te beperken op de huishoudens en het mobiliseren van bestaande alternatieven voor het beheer van tuinafval, zoals recyparks en individuele en collectieve compostering.

Advies

1. Algemene beschouwingen

De **Raad** neemt akte van het ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van een nieuwe frequentie voor de ophaling van tuinafval en van de contextuele elementen die tot deze herziening hebben geleid. Daarnaast neemt de **Raad** akte van de keuze om de ophaaldagen te handhaven, wat een belangrijke factor is om verstoringen voor de huishoudens te beperken.

1.1 Verwerking van de gemengde stroom

De **Raad** wijst erop dat de verwerking van de gemengde stroom aanzienlijke structurele beperkingen kent, zowel in termen van operationele capaciteit als sorteermoeilijkheid, en dat deze beperkingen de

¹ Vanaf 01/10/2024 neemt de representatieve werkgeversorganisatie BECI, de Kamer van Koophandel van Brussel, niet meer deel aan de werkzaamheden van deze Raad. De inhoud van dit document verbindt derhalve enkel de personen of organisaties die deel uitmaken van de Raad.

valorisatie van de organische stroom op de middellange termijn in gevaar zouden kunnen brengen. In deze context erkent de **Raad** dat de vermindering van de frequentie van de tuinafvalophaling vandaag een realistische optie is om de te sorteren gemengde volumes te verminderen, terwijl het personeelsbestand en het budget gelijk blijven.

De **Raad** acht het relevant om de ophaling van tuinafval te differentiëren naargelang de stedelijke dichtheid en stelt ook voor om een seizoensgebonden aanpassing van dit nieuwe stelsel voor de ophaling van groenafval te overwegen, gezien er in bepaalde periodes van het jaar van nature meer groenafval wordt geproduceerd (vallen van de bladeren, snoeien van heggen, klaarmaken van tuinen voor het voorjaar, enz.).

Daarnaast benadrukt de **Raad** dat eventuele periodes waarin deze ophaling zou worden opgedreven, ook een gelegenheid zouden bieden om de communicatie over goede praktijken en verplichtingen op dit gebied te intensiveren (het snoeien van heggen tijdens de knopvorming vermijden, bescherming van de lokale fauna, bestrijding van invasieve soorten, beheer van de bladeren in de openbare ruimte, ...).

1.2 Alternatieven

De **Raad** staat volledig achter de nadruk die in deze hervorming op de alternatieven voor ophaling wordt gelegd (recyparks, individuele en collectieve compostering). De **Raad** beklemtoont echter het belang om in alle betrokken gemeenten voldoende toegankelijkheid tot deze voorzieningen te waarborgen, om te voorkomen dat de druk in bepaalde wijken toeneemt of dat de territoriale ongelijkheden worden beklemtoond. Daarnaast moedigt de **Raad** de ontwikkeling van bewustmakingsacties inzake de vermindering en het lokale beheer van tuinafval aan, teneinde de hoeveelheid ingezamelde afvalstoffen te verminderen en duurzame praktijken te bevorderen. In dit opzicht dringt de **Raad** echter aan op het feit dat het gebruik van de recyparks niet altijd even gemakkelijk is. Het is vaak onmogelijk om tuinafval met het openbaar vervoer of een bakfiets naar een recypark te brengen, waardoor men zich dus met de auto moet verplaatsen.

1.3 Communicatie

Tevens benadrukt de **Raad** de noodzaak van duidelijke, toegankelijke en proactieve communicatie over de frequentiewijziging naar de burgers toe. Meer specifiek nodigt de **Raad** de overheden uit om een bijgewerkte versie van de ophaalkalender in de brievenbussen te verspreiden. Goed doorgegeven en begrijpelijke informatie is van essentieel belang om de sorteerkwaliteit te handhaven, onregelmatige afgiften te voorkomen en het vertrouwen van de gebruikers in de openbare dienst te behouden.

1.4 Logistieke aspecten

De **Raad** wijst op een praktisch probleem dat verband houdt met de langere tussentijden tussen de ophalingen van tuinafval. De groene zakken die momenteel beschikbaar zijn, zijn immers niet altijd sterk genoeg om dit afval langer dan een week te bewaren. De productie van groenafval kan echter niet volledig worden beheerst, omdat deze afhankelijk is van factoren zoals het weer, de seizoenen of periodes die geschikt zijn voor bepaalde ingrepen.

De **Raad** vraagt dan ook om ervoor te zorgen dat de praktische en logistieke omstandigheden een halfmaandelijke ophaling van tuinafval onder aanvaardbare en serene omstandigheden voor de gebruikers mogelijk zouden maken.

*
* *